

Nagys. Szabó András ig. urnak
Kossuth-utca

Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi újság

Előfizetési árak:

Égész évre 100 leu, Négyre 50 leu, negyedévre 25 leu.

Egyes szám ára 2 leu.

Felelős szerkesztő:

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.

Telefonszám: 34.

Megjelenik minden vasárnap.

A vármegyei Magyar Párt közgyűlése.

Nagyszámmal jelentek meg résztvevők a vármegye minden részéből. — Több nagyfotosságu határozat általánosabb és vármegyei érdekű ügyekben is. — Az új vezetőség megválasztása.

Nagyszámu lelkes érdeklődő jött össze f. hó 14-ik napjának délelőttjén, a vármegye minden részéből és minden rétegeből városunkba a Bukarestszálló színháztermébe, az Udvarhelymegyei Magyar Párt elnökségének meghívására.

Ezzel a nagy érdeklődéssel, a gyűlés menetében való élénk részvétellel Udvarhelyvármegye dolgozó népe s minden társadalmi osztálya kifejezést adott annak, hogy magának az országos politikában, a maga sorsának intézésében komoly és tevékeny szerepet kíván. Mindez tulajdonképpen megfelel annak a kívánalomnak, a mi a hivatalos körökből is sokszor hangzott el az erdélyi magyarság felé — különösen évekkkel ezelőtt, még az élénk emlékeztető liberális választásokat megelőzően. Hogy a liberális kormányzat ohajtása azóta esetleg megváltozott s ma már sok jelből ítélve, szívesebben látná a magyarság passzivitását, vagy passzivitá tételét, az nem kell, hogy a magyarságra befolyást gyakoroljon s azt egyenes és igazcélú utjáról letérítse. A politizálás, az élethez való jog és akarat érvényesítése, nem egyes klikkek, ideig-óráig uralkodó kormányzó csoportok kiváltsága, hanem legszen- tebb emberi tulajdona az állam minden felnőt és öntudatos polgárának, kisebbségi, vagy más nemzethez tartozónak egyaránt. S mert a magyarság ezt a jogát úgy vármegyénkben, mint az ország minden részében felismerte s ahhoz ragaszkodik, igazságos utján haladni is fog előre tovább. Udvarhelyvármegye pedig büszke lehet, hogy ennek az elhatározásnak, komoly szándéknak őszinte, határozott hangját, ilyen módon, ily teljes képviselettel, az utóbbi időben maga hangoztatta, maga fejezhette ki Erdélyben legelő- sőnek.

A gyűlést Sz. Szakáts Péter, a párt érdemes és tisztelt elnöke széles áttekintésű, higgadtan megfogalmazott beszéddel nyitotta meg, melegen üdvözölve a vármegye minden részéből összegyűlt, nagyszámu közönséget, melynek sorai közt a városi lakosságon kívül a földmivelő székelység különösen impozánsan volt képviselve. Az emelvényen az elnök, Pál István szenátor és Varró Elek jegyző körül helyezkedtek el a gyűlés általánosan ismert nevű vendégei is: a magyar ügyek kitarató és rendíthetetlen parlamenti harcosa: Sándor József képviselő, Várad Aurél dr. kiváló kolozsvári ügyvéd, mint a párt központi kiküldöttje, Bárdos Péter magyarfenesi birtokos, a kisgazdák mozgalmának egyik népszerű vezető embere, továbbá a közönség soraiban: Szász Endre kolozsvári lapszerkesztő, kiket az elnök a megyei párt nevében szintén szívesen

köszöntött. Ezután az elnök rövid összefoglalásban ismertette az utolsó közgyűlés ideje — majdnem 2 év — óta történt eseményeket, melyek során lényegében alig történt más változás, minthogy a kormány talán még erősebben fejtette ki a kisebbségek elnyomására irányuló törekvéseit, különösen a magyar iskolák sanyargatását. Más tereken is alig volt kedvezőbb a helyzet, a mivel a megnyitó beszéd szembeállította a sokszor kifogásolt magyar impériumot, a melynek tartama alatt a kisebbségek nyelvhasználati joga a bíróság, s a közigazgatás közvetlenül érintkező szervei előtt méltányosabb módon érvényesülhetett. Kitért a megnyitó az angol és francia politikának újabb történet, a demokratikus ervek irányában való igazodására, melynek hatását kell éreztetni a más országokban uralkodó elayonó törekvésekkel szemben. Jellemezte pénzügyi és gazdasági helyzetünk kedvezőtlenességét, melynek egyik igen fontos okául a kormány szerencsétlen gazdasági politikáját kell tekintenünk. A kormányának a felekezeti iskolák és kisebbségi kulturák elnyomására irányuló intézkedéseivel szemben idézi a királynak egyik nyilvános alkalommal nemrég hangoztatott, valóban királyi szavait, mely az ország minden lakójával szemben tanúsítandó türelemben és egyenlő elbánásban jelöli meg egy igazi jó kormányzat alapjait. (Az elnök felhívására a közgyűlés Ófelségét hosszasan és lelkesen megéljenzte.) Meghatott méltató szavakban parentálta el végül az országos párt néhai nagyérdemű elnökét: báró Jósika Samut, továbbá megyei közéletünk és iskolaügyünk korán kidölt, lelkes harcosát: Csiki Pétert, kiknek emlékét a magyarság kegyelettel fogja megőrizni.

Az éljenzéssel fogadott előki beszéd elhangzása után az intéző bizottság jelentését olvasta fel Varró Elek titkár. A jelentés az eseményekre vonatkozó tárgyilagos beszámolás mellett megállapította, hogy az erdélyi magyarság küzdelmeinek kevés eredménye nem a vezetőség tétlenségének, hanem a kormányzat folytonos gáncsvetései- nek tulajdonítható, annak, hogy a kormány a magyarságot, békeegyezmények és törvények ellenére, leigázott népként igyekezett kezelni. Ma már azonban a felvilágosultabb románság körében is erősen terjed a megértés s az Országos Magyar Párt megbízottjainak a román néppárt vezető embereivel (Averescuval és Gogával) folytatott tárgyalásai szintén kilátást nyitnak egy derültebb jövő felé.

A beszámolóhoz elsőnek Ugron Zoltán szólott, a ki az őszinteség és tisztánlátás hívének mondván magát, szükségesnek tartotta hangsúlyozni,

hogy a kormány (s különösen emléke- zetes tárgyalási kísérlete alkalmával Tătărescu kisebbségi miniszter) a magyarsággal szemben tanúsított méltatlan elbánásához nemcsak kívülről kapott támaszt és bátorítást, hanem belülről, a magyarság itt élő emigráns köreinek viselkedéséből is. Ezek az arisztokratikus és demokratikus világnézetek közti különbségek itteni állítólagos meglétére való ráutalásokkal maguk is figyelmeztették a kormányt bizonyos különbségtételekre s megosztási lehetőségekre. Ezzel szemben, minthogy itt az arisztokrata és demokrata fel- fogások ilyen értelemben sohasem voltak kiegyeződve, a magyarságnak most is teljes egységre, összetartásra kell törekednie.

Bárdos Péter lelkesen mutatott rá a földet és hazát legragaszkodóbban szerető osztály: a földmives nép helyzetére, a mellyel a hatalom, a kormányzat általában keveset törődött.

Ezzel szemben a földmivességnek szervezkednie kell, a mi az államnak is érdeke, mert ha a földmives osztály elbukik, az állam sem állhat fenn. A gazdák tehát kezdjenek mindenütt komoly munkát s kívánják jogaik érvényesítését, így majd egy új választás esetén minden kis falu az egész magyarságnak is egy-egy porszeme lesz. Hajdó Márton szintén a falu érdekeinek védelmét követelte, melyben főképpen a papságnak kellene a vezetést gyakorolnia.

Gyarmathy Dezső dr. a kifelé való összetartást, erős egységet mindenképp elvárónak tartja. Az agrárreform végrehajtása által teremtett hátrányokat is érdekesen fejtegette. Sebesi János dr. a felvilágosultabb románság körében a kisebbség javára észlelhető erős hangulatváltozásra mutat rá s bizonyításul több kiváló román politikus, tudós és újságíró cikkeiből olvas fel részleteket. E fordulat előidézésében nagy része van a Magyar Párt munkájának, Sándor József szívós és felvilágosító parlamenti szereplésének. Ürmösi József a székelységnek a szervezkedéssel szemben való közönyére mutat rá s az ez ellen való tevékenységre buzdít. Küzdelmeinkben nagy szükség van a magyar sajtó közreműködésére, de ezt nem kiközösítéssel hanem a helyesnek tartott irányu sajtó támogatásával biztosíthatjuk.

Várad Aurél dr. a központ üdvözlését tolmácsolta s nagy örömmel állapította meg az itt tapasztalt nagy érdeklődést. További kitarásra, önfegyelműzöttségre és önfeláldozó munkára buzdít, annál inkább, mert már a román ellenzék körében is mutatkozik a megértő szolidaritás s a jobb belátásnak — a ma még uralkodó pártabszolutizmus ellenére — győznie kell.

Sándor József általános kívánságra, negy érdeklődés mellett szólalt fel. Szerinte tettekre van szükség, melyekre vonatkozó példamutatásul, saját működéséből sorol fel eseteket. A magyar pártalakítási törekvések egyes mozzanatait ismerteti, rámutatva a saját soraiukban levők részéről elkövetett hibákra is. *Lelekesítő példának említi a háromszéki magyarságnak az ő megválasztásakor tanúsított büségét, tan- torithatatlan szilárdságát. A magyarságnak helyzete, számaránya alapján legalább 30 parlamenti képviselőre és szenátorra van joga. A székely kisgazdák ügyében s az iskolai és kulturális érdekeinkért folytatott parlamenti küzdelmeit fejtegeti, rátérve az ismeretes Tătărescu esetre is. Mindig Jézust tekintette és tekinti példának s hiszi, hogy türelemmel, kitartással és össze- tartással a célt el fogjuk érni.*

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után még Fábian Ferenc szólalt fel, több sérelmet sorolva fel. A duvadak elszaporodása folytán fegyvertartási engedélyek kiadását kéri. Kifogásolja a rekvirálásokat, az erdők kibaszolásának újabb nehézségeit, a cimtáblák ügyét. Mindezekben a pártvezetőség el fog járni.

Az intéző bizottság beszámolójának tudomásul vétele után az elnökség és a választmány lemondását Sz. Szakáts Péter tolmácsolta. A kandidáló bizottság tanácskozása, illetve a választások tartamára koronők Kolumbán Lajos lett. Előökké egyhangulag ismét Sz. Szakáts Pétert választották, Pál István prelátus-szenátor örökös tb. elnök lett. Alelnökök pedig: Vajda Ferenc, Mezei Ödön dr., Viola Sándor dr., Paál Ferenc, Hadnagy Mihály. Titkárok: Bölöni Vilmos, Haáz Rudolf, Szász József, Varró Elek. Pénztáros Simó Mátyás, ellenőrök: Fazekas Gáspár, Kovács Lázár. Ezenkívül egy sok- tagu intéző bizottságot és központi kiküldötteket választottak.

Kimondták, hogy a párt tagjai a pártelokra *önkéntes adományként évi 2—10 leuyi összeget* fizessenek. Egy régóta észlelt hiány fedezésére *népiroda* létesítését is elhatározták.

Ugron Zoltán a mezőgazdasági érdekek védelmére egy országos mezőgazdasági tanács létesítését ajánlotta. Indítványa elfogadásával elhatározták az ilyen irányu lépések megtételét. Varró Elek a székértáblák s a csend- őrség részére való rekvirálások ügyében tett indítványokat, egy másikban óvat emelt az ellen, hogy a Florescu-féle deputáció kiadásai esetleg közkölt- ségből fedeztessenek. A zetalaki tük- károsultak ügyében ismétli lapunkban már közölt javaslatát, hogy a károsul- tak természetbeni segélyezését a vár- megye egyes községei arányosan vál- lalják. Kifogásolta, hogy az utadót le- rótt gazdák még közszolgálatra is ki- rendeltessenek.

Az indítványok magáéva tétele után, a mindvégig lelkes hangulatu közgyűlés, késő délután fejeződött be.

A B. Szabó Dávid önképző- kör tagjainak.

Ugy tudom, az Önképzőkör működésének 50 éves jubileumát a múlt iskolai évben ülte meg, amikor leszármolt a multtal, nehágy visszapillanással munkakedvét fokozta a jövőre.

Ifjú barátaim, ötven esztendő szép idő. Megérdemi, hogy mintegy határkőnél megálljatok, mint a vándor, ki elhagyni készül hazáját s már csak egy lépés és idegen földre tette lábát, bizonyos szívszorogások és belső küzdelmek között vesz bucsút az ősi rög-től, melynek tápláló erején nőtt nagyra, izmosodott meg, hogy azután hűtlen legyen ahhoz a földhöz, melyek fájából bölcsőjét faragták, akkor amidőn az részére csak tövist és bojtortjánt terem. A bizonyos irányban megindult lelki folyamatok itt találkoznak, hogy azután újból szétváljanak. Mikor az egyik ág kiszárad, elcsenevésesedik, holt meder marad; akkor a másik megerősödik, medrében talajjavító erők halmozódnak fel és a hová kerül, azt a részt termékenyíti. Adja Isten, hogy az ötvenesztendőre való visszapillantás az Önképzőkör életében is ilyen belső erőknek felszínre-vetődését eredményezze s mindenkor vezetőségének és tagjainak lelkében új gondolatokat termeljen és gazdag termő munkájában az östelevényen maradjon.

Mikor az Önképzőkör ezelőtt ötven esztendővel megalakult, hogy tagjainak lelkében a munkakedvet növelje, a szép iránt való érzéket fölébresztve, azt langyos peremeteggel öntözze, s amidőn az ifjúságban is megvolt a készség arra, hogy az elrejtve szunyado erőket önmagából kirobantsa, akkor eszményképpül az intézet egy volt tanárának irodalmi munkásságát választotta, aki csont volt az ő csontjából és vér az ő véreből. Eltekintettek az intézet nagynevű tanárától, a nagy bibliafordítótól, *Káldi Györgytől*, ki 1695—1700-ig tanárkodott Székelyudvarhelyen és *Vergilius* első magyar hexameteres fordítóját, az intézet egykori retorikai tanárát: *Baróti Szabó Dávidot* választották eszményképül, akinek nemzeti hitvallása, *A ledőlt diófához* c. ódájában jegecesedett ki a legtisztábban.

S Szabó Dávid óta vajjon hány irodalomkedvelő, irodalompartoló, irodalomfejlesztő növendéke, vagy tanára volt ez intézetnek, mely tizenöt év múlva fennállásának háromszáz éves évfordulóját ünnepelheti? Vagy ezek már végképp feledésbe mentek, hiába dolgoztak? Minden bizonnyal, ifjú barátaim, munkásságuk nem volt eredménytelen s porlepte emlékek csak nekünk szégyen, de egyszer el kell jönnie az időnek, mikor a néma temető megélnék. Csak hamar jöjjön! Most van rájuk nagy szükség, mert már-már kezdjük érezni, hogy rút, szibarita váz lettünk. Ifjú barátaim, most nagy feladat háramlik a ti vállatokra: a halottak feltámasztása, hogy akik élnek, azok ne ványadt testtel és lemondó lélekkel lézengjenek közöttünk, hanem hogy lássák az érdem méltó elismerését, a munka megbecsülését!

Az intézet nagy embereinek felkutatása nemcsak az Önképzőkörben folytatott munkásságot termékenyíti meg, hanem egyuttal az anyaintézet tekintélyét, tiszteletét parancsoló méltóságát is növelni fogja. S ti ezt nem akarjátok? Minden intézet növendékeinek életbevágó kötelessége!

Nehéz feladat ez, mert ma még minden a mélyben nyugszik. S mert el van temetve, senkit sem izgat; de bizó lélekkel és felgyűrt ingujjal neki kell menni az első kalapácsütésekkel: az izmok feszüljenek; a szikla repedjen, utat kell engedni a napsugárnak, hogy a belülről értékre fényt vetítse és csak egynek kell megcaillannia a elég mohó az ember, hogy azután fokozottabb munkával lásson neki a napfényrehozatalnak. Gyűjtsétek össze a virágokat, kezdjétek meg a koszoru kötést, s meglátjátok, hogy lelketek gyönyörködni fog benne.

S hogy ezen tevékenységben az első lépés ne is legyen olyan nehéz és ne kedvetlenül es el a kezdet nehézsége, ajánlatom az lenne, hogy a mostani jubileum emlékére örökítsétek meg az iskola egy volt növendéke bethlenfalvi *Balázs Ferenc* emlékét, kinek

születése századik évfordulója 1821. dec. 9 én volt. Igaz, két évig az intézet eminens növendéke, (1833—35) de ez elegendő volt arra, hogy lelkét teljesívesse az anyaföld szeretetével és nevét ismertté tegye a *rabonbárok* és a székely szokások, honvédelmi rendszer, tetemrehívás stb. ismertetésével. Ezekkel előtte senki sem foglalkozott annyi szaktudással, mint ő a ezekért a M. Tud. Akadémia méltónak ítélte őt tagjai közé sorozni. Idegenben, Hemesegyében dolgozott, de a lelke mindig közöttünk időzött.

S vajjon a székely-ifjúság részéről a szülőháza helyén és a régi alakban épült ház falán, nem érdemlene egy kis emléktáblát, hogy az ország-urton föl és lejáró székely atyáknál is tudomást vegyenek róla? Talán éppen Bethlenfalva fedezné az esetleges költségeket, ha már erről lehetne beszélni. Agilis plebánosa megtönné nektek a jeget. Dixi.

Tófalvi Domokos.

A szövetkezet és a falu egészségügye.

Ha a szövetkezet alapszabályaiba beletekintünk, már az első paragrafusban szemünkbe ötlök, hogy az intézmény célja az erkölcsi és anyagi jólét előmozdítása a falusi társadalomban. Minden szövetkezetben időnként összegyűlnek a falu vezetőférfiai, hogy megbeszéljék egyes bajos dolgait s ilyenkor szó esik a falu egészségügyéről is, pláne akkor, ha járvány lép fel, úgy a felnőttek, mint a gyermekek között s szó esik azokról a teendőkről, melyeket ilyenkor végre kell hajtani.

Ha valakit utja a háború alatt végig vezetett Galicia szegényes kárpáti falvai között, meggyőződhetett, hogy a beteges családok tömegei beteg, szegényé tették magát a falut is s viszont Erdély egészséges lakói egészségesek, de gazdaggá is tettek sok falut.

Az erkölcsi törvény is azt parancsolja, hogy a betegre segíteni kell. S ha végig nézünk a ma embereink, látjuk a legveszedelmesebb betegség csirait pusztítani bennök. Hogy milyen veszedelmes ez, nem célok hosszan fejtegetni, csak azt olvastam, hogy Bonaparte Napoleon 20 évi háborúja alatt elesett 150 ezer francia, de a tüdővész ma Franciaországban megöl 1 év alatt többet 150 ezer franciánál.

A mi hazánk kisebb a franciák birodalmánál s itt is a tuberkulózis circa 50 ezer embert küld el a másvilágra évenként.

Mekkora veszedelmet jelent ez a betegség az országra nézve, mert ez éppen a legszebb korban dönti le az embert! S ha azt a munkaveszteséget kiszámítanók, mit 50 ezer ember dolgo keze elhagy, hány millió leura rugna az elveszett emberi munka értéke!

Népnünk egy másik nyavalyája az iszákosság! Mily öröm töltötte el sok közönség értelmes polgárait, hogy vasárnap tilos a körösmányítás, mert szemmel láthatólag tapasztalható volt a békés, ünneplés és imádságos hangulat, úgy a családban, mint az utcán, de mióta ismét megnyitottak a körösmájt, hangos az utca a káromkodástól, gyakrabban a rágalmazó, becsmérlés szó, szaporodnak a kihágások és bűnesetek, s nem egyszer lehet hallani a békés családok tűzhelyeiről az átkozódást, verekedést stb. Miért van annyi szerencsétlenség vasárnap és hétfőn? Mert a mámor még nem párolgott el a fejből s vagy virtusból vagy nemtörődőmségből bekövetkezik a szerencsétlenség.

Angolország lépett arra az útra, hogy kölcsönös segedelemmel biztosító egyesületeket alakított s ezen egyesületek szülték a szövetkezés magasztos, fenséges gondolatát s megvalósul-

tak a szövetkezetek.

Angolországban a hitelszövetkezet célja nemcsak az, hogy pénzt ad kamatra, vagy üzérkedik, hanem figyelemmel kíséri a tagok életmódját s csak a józan embernek folyósít hitelt, mert tudja, hogy az ilyen ember azt a kölcsön vett tőkét becsületesen javára fordítja, s abból kifakad családja boldogsága, de a részeges embert sem meg nem tűri tagjai között, sem hitelt nem folyósít neki, mert tudja, hogy az ilyen kölcsöntöke adása jégrepített ház.

Az embernek legdrágább vagyona, kirccc az egészség s a szövetkezésnek célja ezt a vagyont is gyümölcsösztetni, előadások tartásával, segélyezések eszközésével, mert az egészséges polgárok teszik nagygyá, erőssé, gazdaggá az országot.

Atid—Etéd.

Bálinth Zoltán.

Nehány szó az új szekérjelzőtáblákról.

Lapunk előbbi számai egyikében szó esett már a gazdák újabb megterhelteséről. Alább néhány pontját közzük, az Udvarhelyvármegye 1915 évi február 8-iki közgyűlésén elfogadott, vonatkozó szabályrendeletnek.

1. §. Udvarhelyvármegye területén minden állati erővel vontatott teher szállító és fuvarozó járműnek jobboldalán kifüggesztett s a tulajdonos lakhelyét s a jármű sorszámát feltüntető magyar nyelvű jelző táblával kell ellátva lenni. Kivételt képeznek a számított bérkocsik s a kizárólag személyszállításra alkalmas magánfogatok.

2. §. A járművekre alkalmazandó táblákat első ízben az alispán készítteti el és osztja szét a községi előjáróságok között, azután az előjáróságok szerzik be.

4. §. Jelen szabályrendelet életbelépésével a községi előjáróságok a községeikben levő fogatokat összeírják és nyilvántartásba veszik s a nyilvántartás sorszámának megfelelően adják ki a táblákat, beszerzési áron a járműtulajdonosoknak.

5. §. .... Ötvenkint az alispán által új sorszámozás rendelendő el.

A szabályrendelet mindent megmagyaráz, ahhoz további kommentárt ízni nem is kellene, ámde a rend kedvéért még is rá kell néhány oly dologra mutatnunk, ami a jövőben leendő eljárások során előtt tartandó lenne.

Nevezetesen: a szekértáblák ezelőtt két évvel osztattak ki a gazdák közt, tehát ha azok az elkészítés gyarlósága folytán használhatatlanokká váltak is volna, ez nem lehet jogcim arra, hogy szabályrendelet-ellenesen a gazdák újra megterheltesenek.

Az újabb szekértáblák elkészítése, illetve beszerzése a községek feladata lett volna s ha a vármegye a feladattól a községeket megkímélte, az lett volna a helyes, ha árlejtés útján állapíttatja meg az egyes táblák árát, mert pl. Csikmegyében a hasonló tábla darabonként — ott is elég drágán — 40 leuba került s a különbözeti 25—25 leuval is oly összeg vonatik el a vármegyei gazdák egyetemétől, amely összeg még ma is számottevő. (Elvégre a vármegyében legalább is 15—20 ezer szekértábla kell.) Ha azonban az a cél vezet az ügy intézőit, hogy egy kissé nagyobb megterhelteséssel jótékonytágot gyakoroltassanak, mondjuk, tényleg a zetelaki tűzkárosultak fölségélyezését akarják hathatósan elősegíteni, nincs semmi kifogás ellene, mert így azok is áldozatot hoznak jótékonycélra, kik különben kivonnák magukat az áldozathozatal alul.

Van azonban, amit így sem lehet elhallgatni s ami az egyik körjegyzői körletben történt meg. Az, hogy a jegyző szigorú rendeletet adott ki, hogy azok a gazdák, kik a táblák árát nem fizették be, a mezőre dolgozni nem mehetnek, mindaddig, míg fizetési kötelezettségüknek nem felelnek meg. Az az ur vagy nem tudja a törvényt s akkor az a teendő, hogy a törvényre kioktattassék, vagy pedig hatalmi tultengésben szenved s akkor terhea szolgálata alul fölmentendő lenne, mert nem létezik oly szigorú végrehajtási utasítás, mely a hátrálékost személyi ténykedésében, munkája végzésében korlátozhatná.

* * *

A szegény embert igazán az ág is buzza, ha csak lehetséges: védjük, kiméljük az oknélküli, újabb és újabb megadázásoktól, mert már nehéz az eddig rá rakott teher is, roskadoz, küzd, csügged és szenved.

Az ó-királyságban ez az intézkedés teljesen ismeretlen, egységesen kormányzott országban, egységes intézkedéseket kell alkotni, hogy ne érezze egyik azt, amiről a másik mit sem tud s ne kelljen áldoznia azért, amiért a másik egyáltalán nem hoz áldozatot V—6.

SPORT.

A szezon szenzációja: Braşovia—Hargita bajnoki mérkőzés!!! — A Kinizsi verő Braşovia Udvarhelyen!! — A Hargita pesti játékosai itthon! — Komplet csapatösszeállítás! Hargita—B. M. T. E. 6:2 (0:1).

Vasárnap, 19 ikén d. u. pont 3 órakor olyan szenzációs és izgalmas mérkőzésre van az udvarhelyi közönségnek kilátása, amelyben része az idén — a Haggibor-mérkőzést is beleértve — még nem volt. A Braşovia csapatát közönségünk előtt hosszasanban jellemezni nem szükséges, a vele való eddigi mérkőzések egy abszolút fair, szimpatikus és elsőrangú játékoskvalitásokkal rendelkező csapat gyanánt ismertették meg velünk; s ez a csapat utolsó itléte óta még egy pár kiváló játékosal erősödött is. Kitűnőségét bizonyítja a Románia háromszoros bajnokcsapata, a Kinizsi ellen aratott 3:0 arányú fölényes győzelme, amely által a legelső csapatok sorába emelkedett. — — — De ami a mérkőzést különösen izgalmassá teszi, s ami sportköreink hetek óta nagy várákozását és érdeklődését felcsigázta: az az a tény, hogy a mérkőzés a bajnokság tekintetében döntő jelleggel bír; amelyik csapat győz, az a brassói körület ösi bajnokcsapata. Az eddigi bajnoki mérkőzéseket ugyanis úgy a Hargita, mint a Braşovia megnyerték, most dől el tehát, hogy kié lesz a babér? Mindkét csapat legerősebb összeállításában veszi fel a küzdelmet:

Braşovia:

	Várhegyi	
Wédl		Rupp
Tritsch II.	Tóth	Geller
Nagy Ágoston	Tritsch I.	Salánky Erdő

Hargita:

Pál J. Binder I.	Göllner Egyed	Zakor
Vary	Hodgyai	Solymosy
Kiss		Binder II.
	Löbl	

Bíró: Buzna Sándor.

A mérkőzés a legpontosabban 3 órakor kezdődik.

A Braşovia csapata vasárnap d. e. érkezik Ritter dr. a sportkerület előnkének kíséretében.

Tekintettel a Braşovia-mérkőzéssel

Gondolja meg, mielőtt sonkát, szalámit, szárdinát, tea-vaját, gyümölcs- és hús-konzerveket, finom deszerket, főz, főltöt

kapcsolatos nagy költségekre és a fokozódó drágaságra — a vasut is legutóbb 50% al drágult — a belépti díjak 30% al magasabbak az eddigiekénél, de kedvezményes jegyek érvényesek.

Tenniszezés vasárnap d. u. tilos.

A mérkőzés alatt Kónya Jancsi zenekara játszik.

A Hargita a múlt vasárnap a brassói M. T. E. ellen játszotta le utolsóelőtti bajnoki mérkőzését Binder II., Weigel, Solymosy, Egyed és Zakor helyén tartalékokkal megspékelve. Az első félidőben az M. T. E. vezetett 1:0 arányban, a második félidőben azonban a Hargita gyönyörű játékokat produkálva, hat, szebbnél szebb goalt rug s ezzel a legvérmesebb várahozásokat is felülmulva, ugyazólván lelépi ellenfelét. Szabó jól bíraskodott.

HIREK.

Október 18.

Lasá, ungur!

Nem nagy az eset. Egyik közeli városka piacán szőlőt árult egy bizonytalan ruházatu férfi, ki, igaz potom tizenhat leuért vesztegetné a szőlőnek kilóját, ha az csakugyan egy kiló lenne. De a szőlőcsomóról rápillantással is megállapítható, hogy a kiló nem egy kiló, s megmérve: a valóságban csak nyolcvan deka. Azért derítire borura vásárolják a szőlőcskét s ből lévén a pénz, a vásárló nem nagyon törődik vele, hogy tulajdonképpen csunyánul becsapták. Az eladó pedig nevet markába, hogy az emberek hiszékenysége folytán kétféle haszonhoz jut.

Egyik székely góbé is vásárol szőlőt, de meglátva a csomót, kételkedik, hogy az egy kiló lenne, s lemeárolva, kiderül, hogy a szőlő nem is egészen nyolcvan deka. Lármat csap s igazságot követel, rendőr után néz. A rendőr tényleg megjelenik, megállapítja, hogy a mérleg csalásra van beállítva, jegyzőkönyve után nyul, de akkor hangzik a szó: „lasá ungur!” s keze lehanyatlik, szótlanul megy tovább. Mondom, nem nagy az eset csak egy kisszerű stréber folytathatja szabadon apró csalásait s csak egy kisebb hatósági közeg nem teljesítette kötelességét, mert a lasá, ungur! szavak erősebb benyomást gyakoroltak lelkére, mint a mekkora a kötelességérzete.

„Lasá ungur!” E pár szó nagyon sokat megmagyaráz. Beszél arról, hogy e pár szó jelében mennyi igazságtalanság, sérelem ért minket. Beszél arról, hogy miiket még most is mi minden érhet, igazságot is sok helyen hiába keresünk, lelkünkön is minduntalan sebet üthetnek, semmibe vehetnek, mert mi csak magyarok vagyunk.

Bizony mondom, a míg nem hal ki az itt élő embernek lelkületéből a gyűlölet, a míg ez az ok nélküli gyűlölet nem lesz egy gyászos múlté, s míg lesz ajk, melyen elhangzik e pár szó: „lasá, ungur!” addig mindig lesz fájó seb, lesz elégedetlenség és bizonytalanság, s nem lesz, mert nem hagyják, hogy legyen: valódi békeesség, megértő nyugalom és harmónia!

„Lasá ungur!” — töröljék ki a hatalmasok e pár szót a maguk és embereik lelkéből, szótárából; ne hangozzék el ez soha s meglátják, szebb lesz itt az élet, nyugodtabbak a lelkek, s nem fognak látni itt irredentizmust, a mi ma is csak falra festett mumus, képzelet és csalfa álom. V-6.

Károly trónörökös születésnapja alkalmából csütörtökön a város épületeit fellebegtették s az ortodox (gör. kel.) felekezetük részére berendezett imaházban istentisztelet volt. Ugyanez alkalommal kapcsolatban tartották meg a helybeli új román nyelvű áll. liceum ünnepélyes megnyitását az iskola tornatermében, hol Dobrota igazgató beszédet mondott, Popa János az iskolai szabályokat olvasta fel. Délkor a Bukarest-szállóban népes banket volt, melyen többen: Andreiș prefec-

tus, Szabó subprefectus, Bilciurescu törvez. elnök, Negruțiu polgármester, Popa János, Constantinescu bíró, Nistor tanf., Halmágyi és Dobrota igazgatók s még mások mondottak fel köszöntőt.

Halálozás. Fodor Istvánné Molnár Eliza, 89 éves korában, városunkban elhalt. A szép kort ért megboldogultat holnap, vasárnap, temetik. Nagy kiterjedésű család gyászolja.

Az ügyvédek adománya a zetelakiaknak. Jodál Gábor dr. az ügyvédi kamara elnöke a kar tagjainak a zetelaki tűzkárosultak javára összeadott alábbi adományait nyugtatja nyilvánosan: Jodál Gábor dr. 1500, Nagy Lajos dr., Szabó Gábor dr., Vass Lajos dr. 1000—1000, Kassay F. István dr. 700, Barbat György dr., Gönczy Gábor dr., Elekes Domokos dr. 500—500, Kálmán József dr., Pál Gyula dr., Sabeti Ákos dr., Váró Géza dr. 300—300, Viola Sándor dr., Fodor Boldizsár dr. 250—250, Baczó Albert dr., Lukácsffy Elek dr., Nagy Kálmán, Ráduly István dr., Wenetsek József dr., János Domokos dr., Máthé István dr., Kertész Árpád dr. 200—200, Finkér Béla dr., Gombos János dr., Ferentzy Gábor dr., Péterffy Albert dr., Ferentzy Pál dr. 100—100 leu.

Az Erdélyi Róm. Kath. Nép szövetség udvarhely espereskerületi titkársága értesíti mindazokat, akik az Aradon október 25 én és 26 án tartandó kath. nagygyűlésre részvételüket bejelentették, hogy az indulás történhetik az itteni állomásról október 24-én (pénteken) reggel 7 órakor, vagy pedig délután 3 órakor. Akik reggel indulnak, azok este 11 órára érkeznek Aradra, akik pedig a délutáni vonattal utaznak, azok másnap (szombaton) reggel 8 órakor lesznek ott. Kívánatos, hogy mindenki a rendes megbízó levélen kívül személyazonossági bizonyítványt is hozzon magával. A szállásjegyet és a kedvezményes vasuti jegy váltására szóló igazolványt senki se felejtse el magával hozni.

A Filharmónikus Társaság jövő heti próbái: hétfőn: Fairfax, Cunningham és a többi tisztek, szerda: mint hétfőn, péntek: zenekar és női kar.

A zetelaki tűzkárosultak felsegélyezésére a vármegye alipánájához eddig a következő pénzádományok érkeztek: Martinus község 1000 leu, odorheui főszolgabíró 400, vistai ref. egyház 600, Csiki Ambrus Capalnit 100, odorheui bíró 400, Dr. Andrei Veres notár public Abrud 600, a helybeli csendőrképző zászlóalj által rendezett sportünnepély bevétele 5124, ocnasugatagi r. kat. egyház 100, odorheui bíró 400, oklándi ifjuság 400, Deményné Oklánd 100, Urban Andor Oena Dejuti 300, Cadiseni község 1166, Satumare község 700, Valeni község 561, Feliceni 350, Arvateni község 205, Máté István kanonok Alba Julia 1000, Péter Antalné Zetea 100, Dealul község 780, Oeni község 60, Hogia község 454, Péter Domokos 20, Fehér Károly 100, Szőke István 1000, Deák I. József 100, Tarnovita község 730, Varsag község 7628, Márton Árpád 500, Ferestrau Aradana 100, Taureni község 132, Societatea de Credit Martinus 500, László Árpád Targul Mures 1000, Muzeni község 1011, Pauleni János Drauseni 400, Oraseni község ifjusága 400, eddigi gyűjtésem összesen 28521 leu. Nem mulaszthatom el külön is hálás köszönetemet kifejezni Luca őrnagy csendőrzászlóalj parancsnok urnak, ki a zászlóalj kebelében fáradságot nem ismerve, oly szép sportünnepélyt rendezett s ezen szíveségével tetemesen hozzájárult az égettek segélyezéséhez. Szabó subprefect.

A Székelykereszturi Mükedvelő Társulat 25 éves jubileumáról és előadásáról érkezett tudósítást, nagy terjedelme és térhiány miatt (a felülfizetők neveivel együtt) csak a jövő héten közölhetjük.

Esküvő. Verestóy Ilona és György János f. hé 4 én tartották esküvőjüket Bukarestben. (Minden külön értesítés helyett.)

Szini előadás táncmulatság. A helybeli bőripari munkások f. hé 25 ikén, szombaton, este fél 9 órai kezdettel, táncal egybekötött, szini előadást rendeznek a Bukarest-szálló színháztermében. Szinre kerül: A baba, Molnár Ferenc rendkívül mulatságos és élénk cselekményű 3 felvonásos v. g. játéka. A szereplő-személyek névsora s egyéb tudnivalók a plakátokon. A n. é. közönséget ezuton is tisztelettel meghívja a *rendesbizottság*.

Hír a munkásbiztosítás köréből. Sokak előtt ismeretes az a hajza, ami Wagner Henrik, városunknak hosszú időn keresztül ismert munkásbiztosítási vezető tisztviselője ellen az utóbbi időben Segesvárott lejátszódott. A szakképzett tisztviselő ellen a ma már nem szokatlan módokon minden megegedett és meg nem engedett eszközt felhasználta az új érával lábra kapott dilettantizmus, hogy vezető állásából kitorja, lévén erre egy nagy és erős jogcime, az, hogy Wagner Henrik a pedáns, a szakképzett és hosszú gyakorlattal rendelkező tisztviselő nem román születésű. Hála a magasabb hivatali körök megértő és alacsony intrikákon felülemelkedő belátásának, a hajza kudarcra végződött, mert, mint Segesvárról most kapjuk a hírt, a tisztviselő teljes rehabilitációt kapott, vezető állását a segesvári kerületi pénztárnál visszanyerte, sőt állásába tényleg be is helyeztetett.

x Szalon-berendezés, barokstílusban, gyönyörű faragászatú, jutányosan eladó.

Az állami leánygimnázium igazgatósága közli, hogy az V ik osztályban a tanítás f. hó 20-án kezdetét veszi; felhivatnak mindazok, akik ezen osztályra előjegyzésüket kérték, vagy akik most akarnak beiratkozni, hogy e napon d. e. 11 órakor az igazgatóságnál beírás végett jelentkezzenek. Beírási díj 20 leu, tandíj 300 leu és pótíj 200 leu, melynek 1/3 része a beírásnál lefizetendő. — *As egyéves kereskedelmi tanfolyam*, szervezése ezidőzserint akadályokba ütközvén — *nem nyitható meg.*

x Orvosi hír. Dr. Weisz Fülöp orvos Udvarhelyre visszaköltözött s rendeléseit a Strada Regina Elisabeta (volt Bárhory utca) 1. sz. alatt (Szombatfalva Borosnyay-ház) megkezdte.

Két két magyar tanár, összesen négy tanár vált meg legutóbb helybeli felekezeti középiskoláinktól, a r. kath. főgimnáziumtól és a ref. kollégiumtól s szegődött át a román nyelv és kultúra szolgálatába, elfogadván a helybeli, új román nyelvű áll. liceumhoz való ideiglenes (a főigazgatóságtól kapott) kinevezetésüket. Lépésük indoka, hallomásunk szerint, az, hogy eddigi állásuk jövedelme nem fedezte kellőképpen megélhetésüket s hogy a jövőre még ezt sem látták biztosítottak. E megfontolás egyéni joguk volt s bizonyára legjobb tudásuk szerint gyakorolták is, számot vetvén lelkiismeretükkel, valamint lépésük következményeivel. Ez azonban aligha veheti elejét annak, hogy esetleg jövőbeli reményeinkben is még megcsalódhassanak. Viszont arra teljes bizonyossággal számítaniuk kellett, hogy eddigi környezetük lelkében csak nagyon hosszú idő moshatja el emlékét annak a fájó megállapításnak, hogy éppen válságos időkben hagyták el veszélyeztetett ősi iskoláikat. A felekezeti középiskolák igazgatói megtették a szükséges lépéseket az elvesztett tanárok pótlására.

x Dr. Barbat György ügyvéd, vármegyei főügyész, ügyvédi irodáját áthelyezte a Piața Regina Maria (Nagy-piac tér) 3. sz. alá, a vármegyeház mellé.

A zetelakai tűzkárosultak javára lapunk szerkesztőségéhez e héten a következő adományok érkeztek: a Székelykereszturi Mükedvelő Társulattól (a „Süt a nap” előadásának jövedelméből) 1500, Salamon Eliás deszka és faraktárától Geoagiu—Algyógyafalu (Hunyadm.) 100, Bergleiter Gusztáv és ifj. Fernengel Gyula urak útján többektől 760 leu. Utóbbiak névsorát térhiány miatt csak a jövő számban közölhetjük. Salamon urék hajlandók lennének egy, vagy két jó háztartásbeli leányt szakácsnőnek vagy szobalánynak is alkalmazni, lehetőleg, olyant, aki már volt hasonló alkalmazásban.

A helybeli róm. kath. egyházközség folyó hó 12-én Pál István prelátus plebánus elnöklété mellett az egyházi közjárulékok ügyének tárgyalása céljából, nagy érdeklődés mellett, rendkívüli közgyűlést tartott. A rendkívüli közgyűlés összehívását azette szükségesé, hogy az előző közgyűlés határozatal ellen felebbezéseket adtak be. Minthogy a rendkívüli közgyűlés tárgyalásának folyamán az agályok elosztását nyertek és a felebbezők felebbezéseiket visszavonták, érvényben maradtak a szeptemberben tartott rendes közgyűlésnek a határozatai. Ennélfogva érvényben maradnak a már kivetett egyházi közjárulékok is, kivéve azokat, amelyek ellen felebbezések adtak be. A beadott egy i felebbezéseket egy, erre a célra kiküldött bizottság vizsgálja felül s amelyben azokat indokoltaknak találja, helyesbítéseket fog eszközölni. A rendkívüli közgyűlés tárgyalásainak befejezése után, amelyeket elnöklő prelátus plebánus nagy körültekintéssel, tapintattal s ahol kellett, kellő eréllyel vezetett, Tamás Lajos megyebíró mondott köszönetet azért a bizalomért, amellyel az ő személyét immár 25 év óta kitüntették, igérve, hogy mint eddig, ugy ezután is szívén viseli, az egyházközség ügyeit.

Ipari és kereskedelmi népiszkola. A népoktatásügyi új törvény alapján, a helybeli áll. elemi iskolával kapcsolatos népiszkolai felső tagozat szerveztetett. Jellege ipari és kereskedelmi irányu. Tanideje heti 12—24 óra. Tantárgyai: 1. Hittan. 2. Román nyelv és a kapcsolatos tantárgyak. 3. Magyar nyelv és a kapcsolatos tantárgyak. 4. Románia földrajza, történelme, alkotmánytana. 5. Természettudományok: természetrajz, természettan, gazdaságtan, egészségtan. 6. Számítan, mértan, ipari és kereskedelmi könyvelés; levelezés. 7. Kézimunka és az ezzel kapcsolatos szakrajz. A 4. el. osztállyal kevesebb végzettségű, avagy más körülményei miatt a felső tagozat látogatására nem képes 13—16 éves növendékek, heti két délutánon, a felnőttek ifjusági tanfolyamát látogatják. Az iskolamulasztásokat a törvény szigoruan bünteti. Beíratások f. hó 20—23 ig tartanak, a fiúk részére a ref. kollégium, a leányok részére az áll. liceum (volt reáliszkola) épületében.

A siménfalvi Hitelszövetkezet 30 éves fennállásának jubileumát tartotta f. hó 12-én, a vidék és a község lakosságának élénk részvétele mellett, diszközgyűlés keretén belül, melyet a helybeli unitárius templomban megtartott ünnepi istentisztelet előzött meg. A templomi hallgatóságra mély hatást gyakorolt a szövetkezeti eszme fontosságát kidomborító beszéde Pál Dániel lelkésznek. Az istentisztelet végeztével a templomban zajlott le az ünnepség is, melyet János József ig. tanító, szövetkezeti ügyvezető elnök nyitott meg, rövid szavakban méltatván a jubilálás jelentőségét. A szó-

vetkezett történetét, irodalmi vonatkozásban is számottevő formájú felolvasás keretében Györke Albert székely gazda adta elő, melyet Dometer Elek értékes szavallata, majd Elekés Béla szövetkezeti ellenőr „A szövetkezeti eszme” c. felolvasása követett. A megnyitó és záró énekét a „nyikómenti temetők dalárdájának” nek győdyörű karénekei szolgáltatták. Kőőnös jelentőséget adott a jubiláris ünnepeknek Ferencz József dr. központi h. igazgató megjelenése. Felszólalásában a központ legmesszebbmenő elismerését és üdvözlését tolmácsolta a szövetkezett iránt, melynek működése e vidéken első helyen áll. A szövetkezet vendégül látta az idegen szövetkezet képviselőit is, a mintegy 150 személyes banketten, melyen sok figyelemre méltó ötletes pohárköszöntő hangzott el, melyek közül a Ferencz József dr., Elekés Dénes dr. közp. ügyvéd biz. tag, Elekés Domokos dr. szövetkezeti jogtanácsos, Katona Ferenc esperes, Vári Domokos, Deák Miklós és Pál Dénes lelkészek, Török Ferenc, Kádár Balázs tanítók, Györke Albert stb. említendők felkülönösen. Este pedig tánc volt a fiataleknak, melyen az a szomorú epizód történt, hogy az éjféli után 3 óráig tartó és írásban is kiadott engedély dacára e mulatságot a helybeli csendőrmester, mert az engedélyt kiolvasni nem tudta, már 10 órakor erőszakkal felszálta. Igazán ideje volna, hogy a csendőrség hasonló tulakapásaitól a község valahogy megóvassék.

A romániai magyar időszaki sajtó öt esztendeje. Az Erdélyi Irodalmi Szemle Tárcmányok és értekezések c. közleményeinek második számában György Lajos dr. kolozsvári marianumi igazgató tollából érdekes tanulmány jelent meg a romániai magyar időszaki sajtó öt esztendejéről. A füzet magvas összefoglaló bevezetés után egyenként felsorolja az utolsó öt év alatt itt keletkezett és megjelent apokra, folyóiratokra vonatkozó fontosabb adatokat. Így mindenképpen értékes segítséget szolgáltat azoknak, akik kulturánk állapotát, utóbbi fejlődését számbavenni, vizsgálni törek szentek. A füzet 20 leuért az említett folyóirat kiadóhivatalában (C.uj, Calea Victoriei 12., Unitárius Könyvtár) és a könyvkereskedésekben kapható.

Most ideje! Az őszi nélkülözhetetlen gyümölcsös kertrendezést: fakoronázást, fametszést, fatisztítást, fameszelést, ásást, tölcsezést, faültetést vállalom. És kinek jó könyve, szép képe s ingósága van eladó és ki olcsón akar venni, szóljon nekem. Tisztelettel: *Demeter Domokos* író, Muzeni (Bögöz), Jud. Odorheiu (Udvarhelym).

Román kereskedelmi atasz lakhelyváltoztatása. A tg.-muresi-marosvásárhelyi kereskedelmi iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy V. Dăscăescu Románia németországi kereskedelmi ataszja lakhelyét Hamburgból Berlinbe. W. 10, Markt-kirchstrasse 27 alá tette át.

Uj hirlap, vagy voltaképpen csak felújított, jelenik meg pár hét óta Kézdivásárhelyen. A háború előtt, Bíró Lajos, akkor még odaváló tanár avatott szerkesztésében jelent meg ott a Székely Hirlap. Akkor néhány évi fennállás után megszűnt. Most ugyanazon alakban, ugyanazon betűkkel és olyan nyomással újra megjelent, a Kovács J. István szerkesztői felelőssége alatt. A felújított ujság gondos szerkesztői munkáról, élénk hírszolgálati készségről tesz bizonyosságot. Hiszünk, hogy további pályafutása alatt is ugyanazt a becses szolgálatot fogja tenni a magyar szellemi életnek, amit tett a múltban.

Egy könyvszekrény eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Oktober 25-ig kell bejelenteni a magyar takarékbetéteket. A folyószámla követelések s azok a betétek, melyek a román állampolgárok birtokában vannak, ha igazolni tudják betétkönyvtulajdonosi és román állampolgársági személyazonosságukat, beváltásra kerülnek. Ugyancsak beváltás tárgyai a magyarországi pénzügyhatóság által kibocsátott záloglevelek és községi kötvények. Ez utóbbiak, valamint azok a betétek, amelyek 1918. október 31 előtt voltak elhelyezve, 2:1 arányban beváltatnak. Betétek, amelyek ezen időpont után és 1919. márc. 20-ika közt helyeztetek el, 1:4 arányban váltatnak be. A felek 1924. okt. 25-ig kötelesek a betétkönyvecskéket, folyózámla-kivonatokat és kötvényeket, az igazoló iratokkal 2—2 deklaráció kápcán a pénzügyigazgatóságnál deponálni.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu (Székelyudvarhely)

Haszonbérbe adók: Fénykép-irda: 1 üveg fedéllel és oldallal, mellék-helyiségekkel. Alkalmos női és férfidivat szalonnak és festőknek, ipari műhelynek, kereskedésnek. — Egy nagy és 3 egymásba nyíló nagyobb és egy kisebb pince. — Egy igen nagy, három egymásba nyíló, 2 kisebb padlás, kifalazott, munkateremnek is jók.

Keresek: irodai munkákban jártas, szerény igényű férfit, vagy nőt. Esetleg reggeli, ebéd és vacsorával. Irodai szolgálnak, írni-olvasni tudó szolgálat, ellátással.

Eladók: egészében egy csűr téglából, keretbe rakva, cserépfedéllel, nagy szénatartó udorral, cséplő csűr-résszel Dejuju—Dăcsfalván. Azonnal elvihető.

Dăcsfalván: 250 m. mázsányi sarju kitűnő réti.

Erdők, tűzifának, 7 holdas, 1 hold 1500 □ öl stb. nagyságúak.

74 féle eladandók stb. ekről hirdetésből kérjen és én azonnal küldök. Közvetítők díjaztatnak.

Koncz Ármán gyógyszerész.

Ocsó ház eladó 1 szoba, konyha, kamra, sütőház és más melléképülettel, szép nagy kerttel. Str. Eoache Vacarescu (volt Sósfürdő u.) 17 sz. A lakás azonnal üresen átvehető.

Egy 3 éves kis fiút örökre szeretnék adni ide a városba. Értekezni lehet Istók Juliánánál Aluniş Székelymagyáros.

Eladó 1 drb cipész varrógép, egészen jó karban. Cím a kiadóhivatalban.

165 drb. racka és cigája anyajuhból, 6 drb. friez racka tenyészrészéből álló juhnyáj br. Horváth Ártúr szőkefalvi gazdaságában eladó.

Akinek nincsen zongorája és gyakorolni, vagy művelési szórakozásból velem négykezest akar játszani, forduljon hozzám. Str. Stefan Cel Mare (Malom u.) 5 sz.

Zongora, gyakorolni szándékosok részére, mérsékelt havi díj ellenében rendelkezésre áll. —

== Cím a kiadóhivatalban. ==

Mielőtt szörme-dolgait beszerezné fárdjon

Kassay F. Domokos

szűcs- és szörmeáru-lizletébe, ahol angora boák, fehér, szürke stb. színekben már 1000—1400

leu között kaphatók. ==

Regatul România.
No. 547—1924.

Executor judecătoresc Odorheiu.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor a judecătorie de ocol Odorheiu în senzul § ului 102 de lege LX. 1881 prin aceasta publică ca în urma decisiului de sub No. 3003—3005 a judecătoriei de ocol din Odorheiu efectuându-se în Odorheiu 19/VIII. 1924 pentru suma de 6657, 5300, 5300 Lei = 17257 Leu și acces. execuțiunea de escontentare în favorul Biatt Maximilian reprez. ad vocatul Dr. Eugen Edelstein mircătoare cuprinse cu aceasta ocaziune și prețuite 5100 Lei și anume: Aranjament de pravălie cimbaia, icoane și oglindă, ect. se vor vinde prin licitație publică.

Deci în urma decisiului de sub No. G. 3771—924 a judecătorei de ocol Odorheiu pentru încasarea prescuriunei de 17257 Lei și acces. stabilite până astăzi de decide termenul de licitație pe ziua de 3 **Novembrie** 1924. la ora 10 a. m. în Odorheiu Str. Regina Elisabeta 18—20 la fața locului și la aceea cumpărători se înainte cu aceea observarea că mișcătoarele din sus în senzul art. de lege LX. 1881 §-ul 107 și 108 din partea celui mai sus acestea mișcătoarele se vor vinde și sub prețul estimat. Odorheiu, la 15/X 1924

Ludovic Nagy,
executor.

No. 816—1924.

Hirdetmény.

Közöszűk tesszűk, hogy Nicolesti községben 1924 szept. 22 én felfogatott 1 drb 8 éves világos pej kanca és 1 drb 3 éves világos pej kanca, melyek igazolt tulajdonosa 1924 nov. 2 ig Molnár Mátyás községi bírótól átvehet.

Amennyiben a tulajdonos fenti időpontig nem jelentkezik és a tulajdonjogát be nem igazolja, az állatok Nicolesti község házánál 1924 évi **november 2-án** d. u. 2 órakor tartandó árverésen el fognak adatni.

Nicolesti, 1914 okt. 11.

Molnár Mátyás, közs. bírő. Péter Károly, körjegyző.

ÉRTESÍTÉS.

A nagyérdemű hölgyközöszűség szives tudomására hozom, hogy Koncz Ármán gyógyszerész ur házában (Piața Regina Maria—Batthány-téren)

KALAPÜZLETET NYITOTTAM.

Elvállalok kalapalakítást, díszítést, jutányos áron, lámpa-ernyők készítését, legujabb minták szerint. — Eső- és napernyők bevonását és javítását legolcsóbb árak mellett.

A nagyérdemű közöszűség szives pártfogását kéri

Győrffy Dezsőné.
Kalap-alakítás 70 Leu.

Egy próba mindenképp meggyőző!

Értesítűk a nagyérdemű rendelő közöszűséget, hogy a legujabb dívat szerint elvállalunk minden szakmánkhöz tartozó megrendeléseket, a legkényesebb izléseknek megfelelően. Gyors és pontos kiszolgálás. Javítások pontos elkészítése. Tisztelettel:

Rájk József és fia

cipész, lábbelikészítő, a ref. koll. mellett.

Értesítés.

Tudomásul adjuk, hogy a Strada Regina Elisabeta (Bihor-utca) 10. szám alatt megnyílt az óvoda a szombafalvai tankertületi gyermekek részére.

Cornelia Nistor óvónő.

Regatul România.
No. 553—1924.

Executor judecătoresc Odorheiu-ăcușe

Pulicație de licitație.

Subsemnatul executor a judecătorei de ocol Odorheiu în senzul § lui 102 de lege LX. din anul 1881 prin aceasta publică, ca în urma decisiului din anul de sub 11029—923. al judecătorei de ocol din Odorheiu efectuându-se în Odorheiu 5/IX—924 pentru suma de 4976 Leu și acces. execuțiunea de escontentare în favorul Guttmann și Fisch reprezentat advocatul Dr. Iosif Spitzer mișcătoarele cuprinse cu aceasta ocaziune și prețuite 14000 Leu și anume Iupe se vor vinde prin licitație publică.

Deci în urma decisiului de sub No. G. 4025—924. a judecătorei de ocol Odorheiu pentru încasarea prescuriunei de 4976 Lei capital și acces. stabilite până astăzi de decide termenul de licitație pe ziua de **23 Oct. 1924.** la orele 9 a. m. în Odorheiu la fața locului și la aceea cumpărători, se înainte cu aceea observare, că mișcătoarele din sus în senzul Art. de lege LX. din anul 1881 §-lui 107, 108 din partea celui mai sus acestea mișcătoarele se vor vinde și sub prețul estimat.

Odorheiu, la 7/X. 1924.

Nagy, executor.

Regatul România.

No. 555—1924.

Executor judecătoresc Odorheiu-ăcușe

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor a judecătorei de ocol Odorheiu în senzul § lui 102 de lege LX. din anul 1881 prin aceasta publică, că în urma decisiului din anul de sub C. 2521—923 al judecătorei de ocol din Odorheiu efectuându-se în Zetea Kecskevész 18/IX—924. pentru suma de rest. 3076 Lei și acces. execuțiunea de escontentare în favorul Bíró Anna reprezentat advocatul Dr. Kassay F. István mișcătoarele cuprinse cu aceasta ocaziune și prețuite 6000 Leu și anume: porc și purceli se vor vinde prin licitație publică.

Deci în urma decisiului de sub No. 4176—924. a judecătorei de ocol Odorheiu pentru încasarea prescuriunei de 3076 L u și acces. stabilite până astăzi de decide termenul de licitație pe ziua de **31 Octomvrie 1924** la orele 10 a. m. în Zetea Kecskevész la fața locului și la aceea cumpărători, se înainte cu aceea observare, ca mișcătoarele din sus în senzul Art. de lege LX. din anul 1881 §-ul 107, 108 din partea celui mai sus, acestea mișcătoarele se vor vinde și sub prețul estimat.

Odorheiu, la 12/X. 1924.

Nagy executor.

Regatul România.

No. 507—1924.

Executor judecătoresc Odorheiu-ăcușe

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor a judecătorei de ocol Odorheiu în senzul §-lui 102 de lege LX. din anul 1881 prin aceasta publică ca în urma decisiului din anul de sub G. 2789/924 al judecătorei de ocol din Odorheiu efectuându-se în Zetea 15/VIII 1924 pentru suma de 33240 Lei și acces. execuțiunea de escontentare în favorul Salamon Benjamin reprezentat advocatul Dr. Jodál Gábor mișcătoarele cuprinse cu aceasta ocaziune și prețuite 11000 Lei și anume cai și ham se vor vinde prin licitație publică.

Deci în urma decisiului de sub No. G. 2789/924 a judecătorei de ocol Odorheiu pentru încasarea prescuriunei de 33240 Lei capital și acces. stabilite până astăzi de decide termenul de licitație pe ziua de **29 Octombrie** 1924 la orele 9 a. m. în Zetea la fața locului și la aceea cumpărători, se înainte cu aceea observare, că mișcătoarele din sus în senzul art. de lege LX. din anul 1881 §-ul 107, 108 din partea celui mai sus, acestea mișcătoarele se vor vinde și sub prețul estimat.

Odorheiu, la 13/X. 1924.

Nagy, executor.

Ha valaki szükség esetén övének

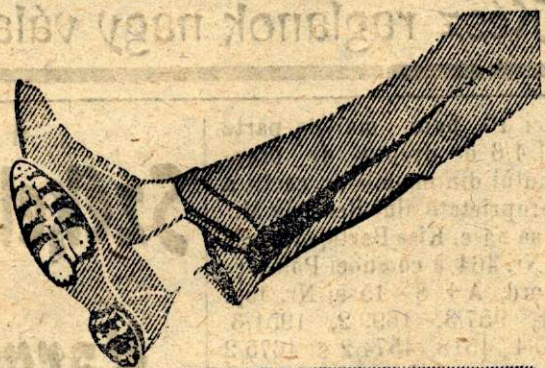
disztemetkezést

szándékszik rendezni, olcsó áron, egy disztemetkezési intézetünket bátrak vagyunk szíves figyelmébe ajánlani. Mindenféle temetést: a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, a legelőnyösebb árak mellett eszközölünk.

Odorheiu, Piața Regina Maria 1.

Kiváló tisztelettel:

BARCSAY & ESZTEGÁR disztemetkezési intézete.

PALMA-

kaucsuk sarok és talp

ruganyossá és zajtalanná teszi járását, kiméli lábát és cipőjét. Tartósabb a bőrnél!!

Tudomására adom a női divat- és masamód-szalonnak, hogy előnyomatást és legújabb divatu géphimzéseket, u. m. perzsa-, hullám-, lánc-ültést, zsinórozást elvállalok.

Melzer Mici

Sighisoara-Sageavár Kiamalom u. 3. sz.

GALLÉRT MOS, SZÖRMÉT FEST SCHMITZ.

Str. Principeasa Maria (Szeutimre-u.) 19 hsz. alatti belsőség eladó. Értekezni lehet dr. Nagy Lajos és dr. Szabó Gábor ügyvédek irodájában.

Műhely-áthelyezés.

A nagyérdemű közönség b. tudomására hozom, hogy

műfestő- és aranyozó műtermemet

áthelyeztem régi lakásomba Bul. Regele Ferdinand (v. Kossuth-u.) 35. szám alá.

Ezután is minden igyekezetem azon lesz, hogy a nagyérdemű közönség legkényesebb igényeit is kielégíthessem.

Szívélyes pártfogást kérve maradtam teljes tisztelettel:

HERMANN GYULA
műfestő- és aranyozó.

Orbán, Nagy és Tamás

kész cipőraktára ODORHEIU—SZ.—UDVARHELY.

Értesítjük nagyérdemű vevőközönségünket, hogy állandó raktárt tartunk saját készítésű férfi-, női- és gyermekcipőinkből.

Elvállalunk minden e szakmába vágó megrendeléseket, a legújabb divat szerint, kiváló csinnal, a legjobb anyagból, pontos elkészítés mellett.

Elvünk a vevőközönség teljes kielégítése, igyekezetünk, hogy 35 éven keresztül szerzett üzleti tapasztalatainkat a vevőközönség előnyére használjuk fel és a legkényesebb igényeket is kielégítsük. **Javítások pontos elkészítése.**

Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy az őszi időnyre rendelkezésére állok az alább felsorolt cikkekkel, a mai viszonyokhoz képest, jutányos árak mellett.

Zsolnai, losonci és buhusi posztók, női ruha-szövetek, barchettek, szöttek, chifonok, gyolcsok, delainek, kartonok, Anton Klinger-féle harisnyák, különböző minőségben, gyermekzoknik, női harisnyák, nagy posztó- és hársz-kendők, fejkendők, butorszövetek, ágygarnitúrák, paplanok, mindennemű rövidárak.

Szíves pártfogást kér

tisztelettel:

JAKAB GYULA

Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand No. 7.

Eladó alma
elsőrendű batul és más
Sz. Szakáts Zoltánnál
Taureni-Bikafalva.

Odorheiu — Székelyudvarhelyen legolcsóbb bevásárlási hely a

„Hangya” szövetkezet.

Mindenki meggyőződhetik a szövetkezet versenyáraitól. Tegyen a szövetkezetben próba-vásárlást.

Figyelem!

Van szerencsénk a városi és vidéki közönség becses figyelmét felhívni, hogy üzletünkben raktáron **női-, férfi- és gyermek-cipőket**, tartunk saját készítésű a legjobb és legegyszerűbb kivitelben. Tehát ne mulassza el, saját érdekében, mielőtt cipőt vásárolna, raktárunkat megtekinteni.

Tisztelettel: **DOBRAI és FERENCZ.**

Figyelem! Figyelem!
Megérkeztek

= őszi és téli = ujdonságaim.

Női- és férfi divat-szövetek, velourok, bieberettek, bársonyok, flanellek, kötött-szövött árak és sok más cikk, ami a legolcsóbb napi áron kerül eladásra.

Tisztelettel: **SZENKOVITS J. utóda.**

MOST JUT AZ ESZEMBE,

hogy a legkényesebb ízlést is kielégítő, mindenféle

arany- és ezüst ékszerek, alpaca díszfárgyak, zseb-, fali- és ébresztő-órák, jegy-gyűrűk, szemüvegek

Iszakovits Bernát

órák, ékszerész és látszerész nagyvárosi stilben ujonann berendezett dús raktárában
Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand (v. Kossuth-utca) 20 szám alatt

a legelőnyösebb árban, előzékeny és pontos kiszolgálás mellett kaphatók.

Elvállal minden e szakmához tartozó javításokat. Aranyat és ezüstöt a legmagasabb áron vásárol.

Hirsch Rudolf

divatüzletébe megérkeztek az őszi és téli női és férfi felöltő- és öltönyszövetek és nagyon olcsó árban árusítatnak